

newsחדשות

סערת ספר האזרחות: "לא הדמוקרטיה שגדלנו עליה"

מורים ותלמידים קוראים למנוע את השימוש בגרסה המעודכנת של הספר "להיות אזרחים בישראל": "מציג את ישראל כמדינה יהודית, נקודה, ודוחק את הדמוקרטיה לשוליים". משרד החינוך: "הטענות מביכות. בעלי אינטרסים הפכו את הדיון לפוליטי". צפו במשדר מהאולפן שחר חי

 שלחו להדפסה

מחאת
השמיניסטים
והמורים

לחצו כאן להגדיל
הטקסט

ספר האזרחות שעורר סערה. צפו במשדר מהאולפן הדבר גורם לחוסר שוויון בין התלמידים דוברי העברית לאלה דוברי הערבית, הוסיף.

בימים הקרובים יפיץ הפורום האקדמי ללימודי האזרחות קול קורא בנושא שדורש משר החינוך לעצור באופן מידי "את הפצת מחוון המושגים באזרחות ואת ספר הלימוד שכל הנראה משמש מקור השראה למחון זה". במקביל, חברי הפורום כמו גם האגודה הישראלית למדע המדינה ומנהלי מחלקות החינוך במגזר הערבי יצאו בקריאה לבתי הספר לא להשתמש בספר ובמחון המושגים.

אסף מלאך, יו"ר ועדת המקצוע במשרד החינוך, התייחס לטענות שהועלו: "אלה טענות ממש מביכות, כיוון שאנחנו מתעסקים פה עם אנשים שלא ראו את הספר ולא יודעים על מה מדובר. הספר עבר ביקורות של קוראים שונים, מאות הערות ושניונים של אנשים בעלי עמדות שונות. בעיניי זו מעורבות אזרחית מהסוג הגרוע ביותר שבו לאנשים אין מושג על מה הם מדברים, ולא מתבססים על עובדות".

אולי יש פה באמת הכוונה של מערכת החינוך, של שר החינוך שדעתו מעט שונה?

"זה עניין מקצועי מובהק. [שר החינוך](#) לחלוטין לא מעורב. עצם זה שיש טענות ואנשים מדברים ומביעים עמדות שונות זה מבורך. אין עם זה שום בעיה. הבעיה שלנו כרגע בהתמודדות עם הספר היא שאנשים עם אינטרסים פוליטיים הפכו את כל הדיון הזה לפוליטי, אז ממילא אי אפשר לברר פה את הסוגיות לגופן, אלא הכל הפך להיות איזה ויכוח פוליטי בין ימין לשמאל. מכיוון שזה ככה הדיון הענייני נעלם".

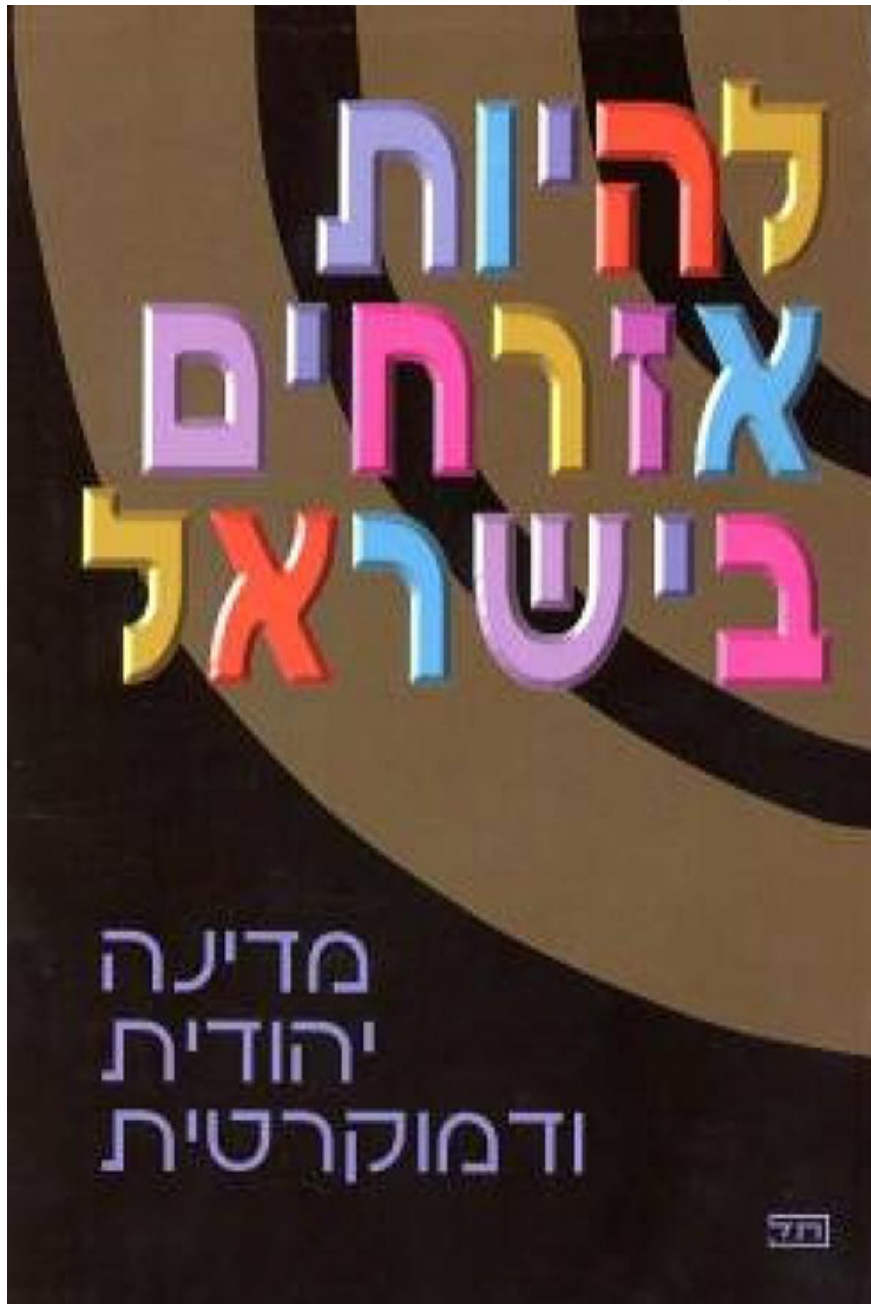
מחר בשעה 15:00 תגיע קבוצת תלמידים והורים ותגיש לשר נפתלי בנט את מכתב התיכונים החדש למנוע את הדפסת ספר האזרחות המשוכתב. התלמידים ישלחו מטוסי נייר צבעוניים עם מסרים לשר החינוך: "בלי דמוקרטיה אין אזרחות", ו"בנט: אל תעיף את הדמוקרטיה".

אמש התקיים כינוס חירום של מועצת מורי [האזרחות](#) לאחר [משדר החינוך](#) אישר באופן סופית את הגרסה המחודשת של ספר הלימוד לאזרחות "להיות אזרחים בישראל". הכנס התווסף לגלל ביקורת נגד עדכון הספר, שלדברי אנשי חינוך שנחשפו לתכניו שם דגש על היבטים של מדינת ישראל כמדינה יהודית, ופחות על היבטים של ישראל כמדינה דמוקרטית. המחאה, שתפסה תאוצה בשבועות האחרונים, כללה גם עצומה שהופצה על ידי תלמידים קוראים למנוע את השימוש בספר, ועד כה אגרה כ-1,300 חתימות.

הגרסה החדשה עתידה להחליף את הספר הקיים ולהצטרף לשני ספרים שכבר קיימים במערכת. מנהלי בתי הספר והמורים לאזרחות יוכלו לבחור באחד מבין שלושת הספרים, בעוד במגזר הערבי יהיה זה הספר היחיד שיתורגם

ספר האזרחות "להיות אזרחים בישראל" עודכן בפעם האחרונה בשנת 2000. לדברי משרד החינוך מאז חלו תמורות בחברה הישראלית, ואלה באו לידי ביטוי בעדכון תוכנית הלימודים ב-2011. לפני ארבע שנים החל במשרד תהליך לעדכון ספר הלימוד, שיבוא לסיומו בקרוב.

כאמור, בשבועות האחרונים עלו ביקורות רבות נגד תכניה של הגרסה החדשה. המורים לאזרחות מצידם מלינים על חוסר שקיפות בכל הקשור להליך שכתוב הספר. לדבריהם, הם אינם יודעים מהם השינויים שנעשו בספר, למרות שהם אלה שאמונים על העברת חומר הלימוד לתלמידים בכיתה.

הספר הנלמד. משרד החינוך: עודכן בהתאם לתמורות בחברה הישראלית

אלא שנראה כי ההתנגדות לגרסה החדשה של הספר היא לא רק נחלתם של המורים לאזרחות ואנשי האקדמיה, אלא גם של התלמידים. בימים האחרונים הפיצו שמיניסטים מרחבי הארץ עצומה שבה הם קוראים לצאת למחאה שתמנע את השימוש בספר. "לפי מומחים שקראו טיוטות של הספר, הוא מציג את ישראל כמדינה יהודית, נקודה, ודוחק את ערכי הדמוקרטיה לשוליים", כתבו התלמידים. "עקרון שלטון הרוב הופך לעריצות הרוב וההבדל בין אזרח לנתין מטשטש. ואם זה לא מספיק, הכותבים משכתבים גם את המציאות ומתעלמים מקיומו של מיעוט פלסטיני בישראל".

אנוק סביר קדמון, אחת מיוזמי המחאה, אמרה היום באופן ynet: "בתור תלמידי י"ב אנחנו לומדים על דמוקרטיה ואנחנו לומדים שאחת מחובות האזרח בכל מדינה דמוקרטית זה להיות מעורב ולמחות. לא יכול להיות שבשיעור היסטוריה בשנה שעברה למדנו שיש בעיה של פליטות פלסטינאית שנוצרה עקב מלחמת העצמאות ובספר החדש אין אזכור לזה".

שחר רגב, מורה לאזרחות שנכח בכינוס אמש, אמר באולפן: "הבעיה העיקרית שלנו היא אי מעורבותנו בכתיבת הספר. לא מאפשרים לנו לראות את הספר במתכונתו הנוכחית ולא מאפשרים לנו להיות יותר מעורבים בתוך כתיבת המושגים. הדברים האלה יוצרים ניתוק בין הספר ורשימת המושגים לבין מה שהנוער צריך וזקוק לו".

לדברי רגב, הדמוקרטיה שמוצגת בספר "היא לא הדמוקרטיה שאנחנו גדלנו עליה. מוצגים שם ערכים כמו פלורליזם כתנאי לא הכרחי לקיומה של מדינה דמוקרטית, ומציגים את הכרעת הרוב ללא צורך להתחשב בזכויות המיעוט. אלה דברים שלנו, כמורים לאזרחות, מאוד מפריעים. אנחנו תובעים הקפאה של הספר ומחון המושגים".

נפתלי בנט. יו"ר ועדת המקצוע במשרד החינוך: "הוא לא מעורב" (צילום: גיל יוחנן)

במקביל, טוענים מורים לאזרחות מהמגזר הערבי כי עדיין לא קיבלו את מחוון המושגים המתורגם. "עדיין לא קיבלנו תרגום לחומרים החדשים. האיחור הזה גורם לירידה משמעותית בהישגי התלמידים שלנו", אומר ביראת מחמד, מורה לאזרחות בערעה. "אין לנו עדיין מחוון מתורגם לערבית, ואנחנו מאוד מודאגים מהבגרות. כאשר יש תוכנית לימודים משותפת לשני המגזרים ואנחנו לא מקבלים חומרים מתורגמים,

חדשות ב-SMS - עדכונים מחדר החדשות של ynet ישירות לסלולרי שלכם.

תגיות: כללי
חזרה